Hallituksen esitys eduskunnalle Maailman postiliiton yleissopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi (HE 91/2022)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
Asiantuntijakuuleminen 6.9.2022

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Yleistä

- Abidjanissa elokuussa 2021 järjestetyssä Maailman postiliiton kongressissa neuvoteltiin muutoksista Maailman postiliiton perussopimukseen, yleisohjesääntöön ja yleissopimukseen.
- Muutokset Maailman postiliiton sopimuksiin annetaan uusina sopimuksina, joilla korvataan aiemmat sopimukset.

Pääasiallinen sisältö

- Sopimus koskee pääosin Maailman postiliiton ja jäsenmaiden nimettyjen operaattoreiden toimintaa. Manner-Suomessa Maailman postiliiton nimettynä operaattorina toimii Posti Oy.
- Abidjanin kongressissa neuvoteltuun uuteen yleissopimukseen sisällytettiin osa jo nyt voimassaolevista määräyksistä muuttumattomina. Vain osaan yleissopimuksen artikloista tehtiin muutoksia. Monet tehdyistä muutoksista ovat teknisiä ja ilman erityisiä käytännön vaikutuksia.
- Suomi ehdotti sopimukseen kolmea uutta varaumaa, jotka hyväksyttiin Abidjanin kongressissa. Eduskunnalta pyydetään hyväksyntä lainsäädännön alaan kuuluvalle varaumalle.

Suomen ehdottamat varaumat (1/3)

- **Yleissopimuksen 15 artiklaa koskeva varauma:** Yleissopimuksen 15 artikla sisältää kansainvälisessä postiliikenteessä sovellettavia maksuja koskevat määräykset. Operaattorit määräävät soveltuvat maksut. Asiakkailta ei saa periä muita maksuja kuin mitä sopimuksissa on määrätty. Ehdotetun varauman mukaan yleissopimuksen 15 artiklasta huolimatta Suomi ja muut varaumaan liittyneet jäsenmaat voisivat periä myös muita kuin Toimitusohjesäännöissä mainittuja postimaksuja, jos kyseiset maksut ovat maan lainsäädännön mukaisia (eli Suomen osalta Suomen lainsäädännön mukaisia). Suomi liittyisi varaumaan, jonka ovat jo aiemmin tehneet Australia, Valko-Venäjä, Kanada ja Uusi-Seelanti.

Suomen ehdottamat varaumat (2/3)

- **Yleissopimuksen 20 artiklaa koskeva varauma:** Maailman postiliiton yleissopimuksen 20 artikla mahdollistaa nimetyille operaattoreille eräiden siinä tarkoitettujen maksujen perimisen. Yleissopimuksen mukaan (20 artiklan 2 kohta) tullitarkastuksen alaisista lähetyksistä voidaan periä tullille esittämisestä maksu, jonka ohjeellinen enimmäismäärä ilmoitetaan Toimitusohjesäännöissä. Tämä maksu peritään vain niiden lähetysten tullille esittämisestä ja tullauksesta, joista on peritty tullimaksut tai muut vastaavat maksut. Esitetyn varauman mukaan Suomi ja muut varaumaan liittyneet jäsenmaat pidättäisivät itselleen oikeuden periä asiakkailtaan maksun tullille esittämisestä kaikista lähetyksistä, jotka menevät tullitarkastukseen. Varauma koskisi arviolta vain pientä osuutta maahan saapuvista lähetyksistä, eikä varauma arvioiden mukaan aiheuttaisi suurta muutosta Postin asiakkaille. Postin perimän maksun suuruus on ollut 2,90 €, eikä se ole ylittänyt Toimitusohjesäännössä suositeltua enimmäismäärää. Åland Post Ab puolestaan on valmistelun aikana todennut, että sillä ei tällä hetkellä ole käytössä maksua, mutta se saattaa ottaa maksun käyttöön myöhemmin. Suomi liittyisi varaumaan, jonka ovat jo aiemmin tehneet Australia, Brasilia, Kanada, Kypros ja Venäjä. Varauman johdosta ei ehdoteta muutoksia lainsäädäntöön

Suomen ehdottamat varaumat (3/3)

- **Yleissopimuksen 21 artiklaa koskeva varauma**: Yleissopimuksen 21 artiklassa velvoitetaan jokainen nimetty operaattori ottamaan vastaan lähetyksiä koskevia tiedusteluja kuuden kuukauden ajan lähetyksen postittamisen jälkeisestä päivästä. Ehdotetun varauman mukaan Suomi ja muut varaumaan liittyneet jäsenmaat pidättävät itselleen oikeuden periä erityinen maksu, kun tiedustelun johdosta tehdyt tutkimukset osoittavat, että tiedustelu oli perusteeton. Varauman myötä nimetyllä operaattorilla olisi oikeus periä maksu muilta nimetyiltä operaattoreilta aiheettomista ja perusteettomista tiedusteluista. Asia koskee maksuja nimettyjen operaattoreiden välillä. Suomi liittyisi varaumaan, jonka ovat jo aiemmin tehneet Argentiina, Itävalta, Azerbaidzan, Unkari, Liettua, Moldova, Norja ja Slovakia

Voimaantulo

- Sopimukset tulevat kansainvälisesti pääsääntöisesti voimaan heinäkuussa 2022.
- Esitykseen sisältyvä lakiehdotus yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta tulisi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana, kun sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

Kiitos!

lvm.fi Twitter: @lvmfi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ